

Ideoita ja välineitä vaikuttavuusmittariston laatimiseen Arvokas-hankkeissa

Arviointikoulutuksen 29.1. työkalut ja jälkityöstö
Saila Tykkyläinen ja Arvokas-ohjelmakoordinaatio

Vaikuttavuusmalli

- Ensimmäisenä hiotaan hankkeen *vaikuttavuusmalli* kuntoon. Kannattaa pohtia sitä sekä sisäisesti että yhteistyökumppaneiden kanssa, ja varata työskentelyyn aikaa.
- On hyvä miettiä, millaisia vaikutuksia hankkeella on lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä, sekä yksilöiden, yhteisöjen ja koko yhteiskunnan tasolla. Silloin myös hankkeen toiminnan liittäminen laajempiin yhteiskunnallisiin ilmiöihin tuntuu luontevalta.
- Apuvälineitä oman vaikuttavuusmallin tekemiseen löytyy esim. Saira Tykkyläisen videoklipeistä ja nettisivuilta:
  - [Ongelmapuu – vaikuttavuuspuu](#)
  - [Tavoitteen asettaminen](#)
  - [Vaikuttavuusketjun rakentaminen](#)
  - [Vaikutusketju](#)

Mittarit

- Seuraavaksi vaikuttavuusmalliin liitetään *mittaristo*
- Hyvä mittaristo perustuu aina vaikuttavuusmalliin, ja mittaa sitä tavoitetta, joka toiminnalle on asetettu
- Hyvä mittaristo koostuu erityyppisistä mittareista: määrällisistä, laadullisista, subjektiivisista ja objektiivisista. Se sisältää myös prosessi- ja tulosmittareita
  - Lisätietoja ja esimerkkejä esim. [Hyvän Mitta -materiaaleista](#)
- Mittariston on kuitenkin hyvä olla tiivis: mieluummin muutama hyvin mietitty ja perusteltu mittari kuin paljon tietoa, jonka kerääminen on raskasta ja hyödyllisyys epävarmaa
- Tukea mittariston tekemiseen löytyy esim. [tästä Saira Tykkyläisen videoklipistä](#)
- Erilaisista tieto- ja indikaattoripankeista löytyy vinkkejä omien mittareiden valitsemiseen. Valmiiksi testattuja mittareita on olemassa moneen tarkoitukseen: toimintakykyyn, yksinäisyyden kokemukseen, koettuun terveyteen, tulevaisuuden uskoon jne.

Vinkkejä ja esimerkkejä mittareiden metsästämiseen

- **Nuoret**
  - indikaattorit
  - julkaisut: Nuorisobarometrit, Nuorten elinolot -vuosikirja, Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus
  - Me-säätiön [Datatyökalut](#), [Kansallinen syntymäkohortti 1987 ja 1997](#)
- **Sote, hyvinvointi:** THL:n väestötutkimukset, kuten [FinSote](#)
  - [Sotkanet](#), [Toimia-tietokanta](#), [Alueelliset terveys- ja hyvinvointierot](#)
- **Työelämä ja -hyvinvointi:** [Kykyviisari](#), Työterveyslaitoksen [Työ ja terveys Suomessa](#), [Eläketurvakeskus](#)
- **Osallisuus:** [THL:n osallisuustutkimus](#), [Innokylän materiaalipankki](#)
- **Tilastokeskus:** [Tulonjakotilasto](#), [Kotitalouksien varallisuus](#)
- **Asuminen:** [ARA](#)
- **Ministeriöt:** [ehdotus sote-palveluiden kansalliseksi mittaristoksi](#)

Mistä teidän hankkeenne löysi tukea mittareiden valintaan? Kerro se meille Arvokas-koordinaatioon, me kerromme muillekin!

Lukusuosituksia

- Sitra: [Vaikuttavuuden askelmerkit](#)
  - Opas vaikuttavuuden mallintamiseen sisältää esimerkkejä eri toimijoiden tekemistä vaikuttavuusmallinnuksista
  - Sisältää myös perustietoa arvioinnista ja vaikuttavuudesta, sekä työkalupohjat vaikuttavuusketjuun ja ”tiedon portaisiin”
- Outi Kuikanmäen (HDL) blogi [mittaamisen perimmäisestä tarkoituksesta](#)
- Hyvän mitta -hankkeessa syntynyt [tiivistys vaikuttavuusketjun rakentamisesta](#)

sinäoletarvokas.fi

